

Asia: VN/6617/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Vartioliikkeitten Liitto (SVLL) tukee erityislain säätämistä järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta. Analyysikeskuksen perustaminen on hyväksyttävä ja kannatettava asia. Sen osalta kuitenkin toteamme huolen oikeusturvanäkökulmasta. Silloin kun yritysten toimintaa vaikuttavia tietoja käsitellään niin päätöksenteon perusteiden ja oikeusturvan tulee olla täsmällisiä. Luokittelulla voi olla merkittäviä vaikutuksia muun muassa lupiin, niin perumisiin ja sitä kautta elinkeinovapauteen. Tähän liittyy tarve arvioida tietojen säilyttämisen tarvetta ja aikamääriä. Näemme myös keskuksen toiminnan laillisuuden valvonta tulee järjestää asianmukaisella tavalla.

Esitetyn luokittelun ja siihen liitettyjen kriteerien perusteella turvallisuusalan yrityksissä olisi joku määrä ilmeisesti pienempiä yrityksiä, joihin kriteerit vaikuttavat. Näiden osalta menettelyt kriteerien täyttämiseen tulisivat toimeenpantavaksi. Lähtökohtaisesti kannatamme alan vakaata toimintaa, jota myös esitetyt kriteerit tukevat.

Lausuntomme keskittyy siihen, mitä muutoksia esitetään lakiin yksityisen turvallisuusalan toiminnasta:

Esityksessä lisätään elinkeinoluvan vaatimuksiin kohta, joka edellyttää ettei henkilö ole kuluva tai kolmen edeltäneen kalenterivuoden aikana olennaisesti laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- tai maksuvelvollisuuksien hoitamista ja jolla ei ole maksukykyyn nähden vähäistä suurempia velkoja perittävänä ulosotossa tai velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuusestetodistuksin. Lisäys on hyväksyttävissä ja tukee vartiointialan ammatillista ja vakiintunutta toimintaan sen sijaan, että alalla olisi taloudellisesti liian vakiintumattomia ja riskipitoisia toimijoita.

Esityksessä tarkennetaan myös turvallisuusalan elinkeinoluvan peruuttamisen ehtoja erityisesti taloudellisten laiminlyöntien osalta, vastaavan hoitajan hyväksymisen peruuttamisen ehtoja, voimankäyttökouluttajaksi ja asekouluttajaksi hyväksymisen peruuttamista sekä vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamista. Keskeinen muutos on, että peruuttaminen voidaan tehdä, jos henkilö todetaan kuuluvaksi järjestäytyneen rikollisuuden toimintaan.

Näiden osalta toteamme, että ensiksikin että varoituksen antaminen alkuvaiheessa on hyvä mahdollisuus, jos yrityksen talouden tai henkilöiden riskien osalta on havaittu epäilyjä. Korostamme tässä yhteydessä tarvetta käydä työnantajan kanssa vuorovaikutusta ennen luvan peruuttamista väliaikaisesti tai pysyvämmiin. Sinänsä hyväksymme esitettävät lisäperusteet; perusteiden käyttämissä tulee olla osoitettavissa pitävät todisteet ja dokumentointi.

Tässä yhteydessä haluamme nostaa esille myös EU-komission valmistelussa olevan esityksen yrityksen rekisteröimisestä suoraan EU:n tasoiseksi kansallisen rekisteröinnin sijaan. Turvallisuusalalla on tässäkin esityksessä esille tuotuja monia erityispiirteitä, joita on tarpeen huomioida myös EU-tasoisessa yrityksen rekisteröinnissä. Pyydämme ministeriötä seuraamaan asian valmistelua. SVLL omalta osaltaan seuraa asiaa CoESS-toiminnan yhteydessä.

Lind Jouni
Suomen Vartioliikkeitten Liitto ry